

nismo nikdar slišali, občutili še pa menje! Bili smo zaporedom rubljeni in morali smo plačati, ko bi si tudi izpod nohta vzeli!

Gospodarske stvari.

Velika koristnost domače perutnine.

M. Domača perutnina, kar se uje tako imenuje, kakor kokoši, race, gosi, purani, golobje itd. našim kmetovavcem ni kaj preveč priljubljena. Gledajo jo radi več del po strani in trpijo jo le bolj zaradi ljubega domačega mira, zaradi gospodinje. Pravijo, da perutnina gospodarstvu več škode kakor koristi prinaša. Ta misel se širi od očeta na sina in od tega na vnuka in tako naprej. In po stoletih bode med kmetovavci morda še ravno tako močno razširjena kakor dan današnji, če se ne posreči kmetovavcev prepričati, da je to kriva in gospodarstvu škodljiva misel. Sicer je precej umevno, če gospodar reje perutnine nima ravno v previsokih čisljih, ker ima ravno on najmanj časa o prevelikej koristnosti ravno te vrste gospodarstva se do dobrega po rajtanju in skušnji prepričati. Vse drugače je to pri mestnih kokošineh t. j. kokošjih rejcih, ki morajo vsako zrno, vsako bilko trave za svojo perutnino za drage denarje kupovati. Ti vedó na tanko do zadnje pičice, kaj jih vsaka kokoš stoji in čudom čudil se bode kmetovavec, ko bode videl po številkah dokazano, da mu kokošja reja na leto in dan vsak na kokoši potrošen goldinar podvoji. Sto in stokrat so že izrajtali in se do živega prepričali, da jedna kokoš ne more na dan več ko za pol krajcarja zrnja pozobati, in sicer če se ji najboljša pšenica pred njo postavi tudi ne, in če se ji razun zrnja druga nič ne vrže. To stori v jednom letu 1 fl. 83 kr. Kokoš pa iznese v letu poprek najmanj 100 jaje, kar v letu iznese 2—2.50 gold. Na kmetih pa, kder se kokoši po tratah in gnojiščih pasejo, po njivah zrnja, ki bi sicer brez vse koristi pod nič šlo, pobirajo, potrebuje kokoš dosti manj vrženega zrnja, kakor pa je bilo gori povedano. Po tem takem mora koristnost kokošarstva vsakemu jasna biti kakor beli dan, kdor le količkaj rajtati zna. Seveda pa je treba kuretni več skrbí obračati, kakor pa je sem ter tje po kmetih pri nas v navadi. Treba je tudi kokoš skrbneje glešati, za dobro pleme skrbeti in tako navadno domačo kokoš požlahtniti. Le na dobrem polju stori tudi dobra setev. Kakor vsaka druga reja, sami sebi in slučaju, prepuščena slabeja postane in se izrodi, ravno tako tudi kuretnina. Vrla gospodinja, ki se zna z kokošarstvom umno pečati, si prej in z manjšim trudom prisluži krajcar v gospodarstvu kakor gospodar. Vse je, kakor je že bilo rečeno, na tem mar, da se prava plemena izberó, živali prav hranijo, kurji hlevi v snagi imajo, da

se one kokoši, ki v nešenju nemarne postanejo, odpravijo in da se vedno za dober zarod skrbí. Res je sicer, da kure obsejane njive razbrskajo, neizmlačeno žito hudo kaznujejo, po hlevih jasli onesnažijo in tako je umevno, da jih gospodarji imajo za nadležne in bolj škodljive kot koristne živali. Vendar pa kateri razumni in pametni kmetovavec si ne bode znal pomagati v teh nadležinah? Slednjič naj bode še omenjeno, da smo te besede le v korist našim kmetovavcem pisali in jim reje razne perutnine prav gorko priporočamo. Morda pride čas, da nam bode marsikteri kmetovavec, ki zdaj kuretnino še po strani gleda, nje vesel postal.

Gnojivna vrednost pepela iz črnega in rujavega premoga.

M. Gnojivna vrednost tega pepela je iz sledečega primerleja razvidna:

	Kalije	Apna	fosf. kisl.	žv. kisl.
Pepel listnega lesa ima:	10.0 ⁰ / ₀	30.0 ⁰ / ₀	6.5 ⁰ / ₀	1.6 ⁰ / ₀
" rujav. premoga ima:	0.5 ⁰ / ₀	?	0.2 ⁰ / ₀	8.5 ⁰ / ₀
" črnega " "	0.1 ⁰ / ₀	?	0.1 ⁰ / ₀	5.0 ⁰ / ₀

Iz tega se vidi, da ima pepel črnega in rujavega premoga prav malo kalije in fosforove kisline, več pa žveplene kisline, množina apna se preminjava, zato se v obče še določiti ne da. Pepel rujavega premoga more na travniku jedenkrat prav dobro dejati, drugokrat pa brez vsega nasledka ostati. V prvem slučaju ima več kremenokislega kalija in posebno sidre ali gipsa v sebi. Če ima pa teh tvarin le malo ali poleg njih celo škodljive tvarine v sebi n. pr. zveze železnega okisa, tako ga je treba prej v kompost podelati. Se manj vrednosti ima pepel črnega premoga.

Črna redkev dober pomoček, če se komu voda zapira. Redkve se nastrže ali nariba, naribana rahlo izžame in potem na maslu ali v putru nekoliko oprži. Ne prevroča se potem na trebuh nad mehurjem položi in to večkrat po potrebi ponovi. Tudi proti hudemu kašlju je redkovin sok z sladkorjem pomešan dobro sredstvo.

Sejmovi na Štajerskem. 4. februarja: sv. Barbara v Halozah, sv. Juri na Šavnici, Jarenina, Koprivnica, Maribor, Zeleni travnik, Videm; 6. febr. Gornjigrad; 9. febr. Konjice, Pilštanj.

Sejmovi na Koroškem. 3. febr. v Kotičah, v Brežah.

Dopisi.

Od Pesnice. (Nemškutarija po vseh cestah), voglih in pokopališčih se vsiljuje slovenskemu popotniku, ki prelepe slovenske gorice obišče; kazala na cestah so vsa nemška kakor na